

Szerkesztőség kiadó-hivatal és nyomda

Cluj-Kolozsvár, St. Baron L. Pop. (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal Zs. N.

kézl szerk zendi

KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI ÉS ÉRTÉKELŐ FOLYÓIRAT

ELŐFIZETÉS ÁRA Romániában

Egész évre	850
Félévre	460
Negyedévre	240
Egy hónapra	85
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 4 lei	
Bukarestben	5.-

Csehszlovákiában

Egy hónapra	ck 35.-
Egy szám	1-50

1925 ápril. szombat

Cluj-Kolozsvár * VIII. évfolyam * 91 szám

5685. Ijar 1

Válasz egy „Nyílt levél”-re

Irta: Dr. Klein Miksa

Közel egy esztendeje már annak, hogy itt Erdélyben az antiszemita mozgalom hűsége támogatókra talált — katolikus körökben. Hónapok óta folyik az izgatás a zsidók ellen a különböző katolikus templomi szószékekről. A kivételeknek természetesen tisztelet adassék. Tudtuk ezt, tudomásul vettük, de nem léptünk fel ellene soha. Minket, nemzeti alapon álló zsidókat, ezek az emberek állandóan hazaárulóknak tekintettek. Most sem felelnék a vádakra, de úgy látom türelmességünket gyengéségek, vagy éppen gyávagságnak kellett tartásuk, hogy vakmerően azt meri írni Kovács Lajos oláhlaposi római katolikus lelkész: „bolsevik és zsidó szinonim fogalmak lettek.” Tehát az erdélyi zsidóságot a román közvélemény előtt: bolsevikinek lehet büntetlenül nevezni. Ezzel a jelszóval alaposan lehet uszítani a zsidók ellen és Krisztus szenteletű szolgája boldogan és meglegedetten dörszöli a kezéit.

Törtük eddig, de most már tovább nem tűrjük és engem nem tart vissza még a papi palást, iránti tiszteletem sem attól, hogy a román és magyar közvélemény előtt ne nyíltan tárgyaljam le ezt a kérdést: bolsevik-e az erdélyi zsidóság?

Az impérium változása után az erdélyi zsidóság nagy többsége önálló nemzeti kisebbségnek nyilvánította magát. A nemzeti kisebbségi sorsot választotta osztályrészül és mint teljes jogú állampolgár küzd a közpolgári jogok teljes birtokállományaért. Mi nem vagyunk magyarok, nem vagyunk románok, hanem zsidó nemzetiségű román állampolgárok. Egyrésze a zsidóságnak sorsközösséget vállalt a magyar kisebbséggel. Ezeknek a meggyőződését is tisztelni kell, mert az anyanyelv és a kultúra közösségük őket a magyarsághoz kötötte. Soha sem csináltam titkot abból a felfogásomból, hogy ezen zsidó testvéreim érzelmi politikát követnek, szubjektíve fogják fel a kérdés lényegét, mert a nyelvi és kulturális közösségen túl még van egy igen fontos kritérium, hogy nemzetiség lehessenek és ez: a nemzeti ideál.

Az én kulturám: magyar nyelvű. Mindig hálás szívvel gondolok vissza a volt magyar állampolgárságomra, amikor szabad ember módjára egyenlő feltételek mellett készíthettem élethivatásomra.

Az én anyanyelvem: magyar. Ezen a nyelven fejezem ki gondolataimat a legtokéletesebben és legkönnyebben. Ezért én sohasem felejtettem el sem magyar kulturámat, sem magyar anyanyelvemet. De azért nem vagyok magyar, nem is lehetek, mert az én nemzeti ideáljaim nem azonosak a magyarság ideáljaival. Az én célkitűzéseim helyenkint és időnkint a történelem folyása szerint változhatnak, de örök és változhatatlan marad a nemzeti ideálom: Palesztina felépítése

Ezért az ideálért az egész világ zsidósága becsületet szívvel fogott össze, hogy hozza meg a maga cselekvő áldozatkészességét. De nem követelhetők egyetlen más nemzetiségtől sem, hogy ezért az ideálért vele együtt küzdjön és érezzen.

A nyelvi és kulturális közösségem teszi parancsoló kötelességemmé, hogy szimpátiával kísérjem a magyar kultúra eseményeit, mert ez lelki szükségletem. A magyar nyelv, magyar színház nekem mindig fog kelleni, hiszen ezen nyelv segítségével férhet lekkel legkönnyebben minden kulturálértékhez. De ez nálam nem vége, hanem kultureszköz.

De túl ezen, a magyar kisebbségi sors irányításában nem akarok s nem is vehetek részt, először mert ez tokolodás volna részemről és mert a magyarság sorsát a magyarok kell irányítsák. Épp így visszautasítunk mi zsidók is minden olyan törekvést, mely minket a magyarság birtokállományaiba akar bekebelezni és minket irányítani. A mi sorsunkat mi akarjuk és mi fogjuk irányítani.

Ami pedig a zsidóságnak a románsághoz — mint az itt uralkodó nemzethez — való viszonyát illeti, mi kell elintézzük a felvilágosítás és a megértés eszközeivel. Minden alkalmat megragadunk avégett,

Negyvenmilliárd frank hadinyereségadót vet ki Cilleaux Franciaországra

Ujra fellángolt a harc a pénzügyminiszter körül. Népgyűlés három halottal és három súlyos sebesüléssel

(Páris, április 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Cilleaux körül támadt vihar hullámai még mindig nem üttek el. A küzdelem áttevődött a parlamenten kívülre is és legutóbb a köztársasági liga nagygyűlésén lobbant fel. Millerand, aki ezen a gyűlésen nagy beszédet mondott, élesen kikelt az ellen, hogy Lengyelország határait megváltoztassák és annak a véleményének adott kifejezést, hogy

egy ilyen határkiigazításból feltétlenül háború támadna.

Lengyelország határait ugyanugy érintetlenül kell hagyni, mint ahogyan Elzász határát sem szabad megváltoztatni. A versaillesi szerződéssel kapcsolatban került azután szóba Cilleaux, akinek miniszterségét Millerand a közvélemény legnagyobb megsértésének tartja, mert Cilleaux szintén azok között van, akik a versaillesi béke ellen dolgoztak és akik ma is könnyű szívvel adnak fel annak legerősebb pontjait. Millerand azzal a kijelentéssel fejezte be beszédét, hogy Franciaország hősi halottai nem érdemelték meg azt a megcsufolást, amit Cilleaux minisztersége jelent.

Millerand beszédével egyidejűleg Páris másik kerületében Taitinger képviselő, a kamara

egyik legreakciósabb politikusa, szónokolt. Taitinger beszédénél több ezer főnyi tömeg volt jelen. A képviselő szintén a Painlevé-kormány ellen izgatott és különösen hevesen kelt ki ő is Cilleaux ellen. A tömegben jelen volt néhány száz főnyi kommunista is, akik Taitinger beszéde közben

köveket dobtak fel a szónoki emelvényre. Verekedésre került a sor, amelynek folyamán hárman meghaltak, hárman pedig súlyosan megsebesültek.

A kamarában Cilleaux ma kifejtette pénzügyi programját és célzott arra, hogy Anglia már a háboru elején magas jövedelmi adót léptetett érvénybe, hogy pénzügyeit rendezze. A francia kormány Cilleaux szerint hasonlóképpen kell cselekednie. Mindenekelőtt meg kell akadályozni, hogy a tüke kimeneküljön az országból és

legalább negyvenmilliárd frank hadinyereségadót kell behajtani.

A pénzügyminiszter végül sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy már régebben nem hozták be a jövedelemadót, mert ezzel pontosabban ellenőrizhették volna a hadinyereségeket.

hogy beigazoljuk, meggyőzzük a román nemzetet afelől, hogy a Romániában élő kb. nyolcszáz ezer lélekszámú zsidóság nemcsak hogy nem veszélyezteti a román nemzet érdekét, de sőt ellenkezőleg egyenesen érdeke a román nemzetnek, hogy az itt élő dolgos, szorgalmas, államhű zsidóság a maga egész szellemi és anyagi erejét Románia javára fordítsa.

Eddig is voltak és ezután még inkább lesznek olyan gazdasági, kulturális és szociális kérdései az itt élő nemzeti kisebbségeknek, — melyek közösen és együttes eljárással célszerűbben lesznek megoldhatók — mint külön-külön uton járva, — de ezt az együttműködést nem lehet erőltetni, türellemmel kell lenni, míg a pártok vezetőségei ennek a szükségességét belátják. Eddig is a bizalmatlanság, a kisebbségeknek egymáshoz való helyzetének helytelen felfogása voltak akadályai az együttműködés lehetőségének, holott a cél érdekében ez az együttműködés kívánatos volna.

Épp a napokban mutatta ki az „Ellenzék” egyik vezércikkében azt a nagy hasonlatosságot, melyet a liberális kormány az erdélyi kisebbségek elnyomása és a zsidók elnyomása körül kifejt. Innen ered az a szeretetünk, amellyel az itt élő többi népkisebbségek s különösen a magyar kisebbség küzdelmét kísértük. Soha zsidónak nem jutott eszébe, hogy a magyarság nagy életküzdelmét alaptalan vádaskodással, hazug jelszavakkal, irredentizmussal vádolja.

De most egy pap, akinek hivatása volna, hogy a mai nehéz történelmi időben szeretetet és bátortást hirdessen, lelki megerősítést nyújtson a küzdelemben elcsüggedt léleknek, a közvélemény előtt hazug váddal illeti a zsidóságot, mondván, hogy zsidóság és bolsevizmus szinonim fogalmak lettek. Ezért, hogy alkalma legyen e nemeslelkű papnak, hogy vádját bizonyítsa, ellene a kolozsvári kir. ügyészségen bűnvádi feljelentést tettünk felekezeti elleni izgatás büntette miatt. Az igazságszolgáltatás objektivitásában bizva hisszük, hogy elégtételt fognak kapni, mert épp oly lelki aljasság kell az ilyen vád terjesztéséhez, mint azt hirdetni, hogy az itt élő magyar népkisebbség irredenta.

Kovács Alajos lelkésznek az fájt, hogy a zsidók nem adtak elég pénzt magyar célokra, holott zsidó célokra erejükön felül áldoznak. Ez a fájdalomkítőzés csak elismerése annak, hogy a zsidóság tud áldozatokat hozni a maga nagy ideáljaiért. Igazat

adok Spectatornak a „Magyar Kisebbség” 21-ik számában „Üzenek a pénznek” című cikkében hangzott elveinek, hogy „erős és hosszú dolgok csak akkor jöhetnek létre, ha az érdek és az eszményiség követelményei találkoznak egymással.” Mi zsidók megtaláltuk a magunk érdekeit, amidőn mint népkisebbség az alkotmányban lefektetett polgári egyenlőség teljességéért küzdünk. Ehhez az érdekünkhöz kapcsolódik a már említett népkisebbségi ideálunk és ezért áldozatot hozni képesek is vagyunk. Itt téved Spectator, midőn helyes állításainak tévesen vonja le a következtetést, mert „az erkölcsi érdekek, a szellemi lehetőségek, a gazdasági belátások” nem azt sugallják, hogy az itt élő zsidóság maradjon meg magyarnak, hanem, hogy maradjon meg zsidónak és sietnie kell nyíltan és lelkesen anyagi és szellemi módoságával e kisebbségi zsidó élet támogatására. Ha Spectator a Széchenyiek Felsőbüki Nagy Pál, Cserei, Gróf Kun-Kocsárdok követőit, a mi zsidóink körében keresi, úgy tévedni fog. A speciális magyar kultúra támogatására a Jósika Samuk körében kell követőkre találni. Mi zsidók cselekvő áldozatkészéggel fogjuk meghozni áldozatainkat a zsidó kultúra, a felvilágosodottság érdekében, de minden felhívás eredménytelen fog maradni, mely azt célozza, hogy mi más népkisebbségi pártok keretében annak céljaiért legyünk áldozatkészek.

Barabás Bélának, a brassói nagygyűlésen elhangzott javaslatát, bármily szépen hangozzék is, nem tehetjük magunkévá és azért irtuk, hogy a magyar Pártcsalódni fog várakozásában. De hogy a csalódás keserűsége ilyen brutális módot jusszon kifejezésre, mint azt Kovács Lajos említett levelében gyűlölettől tájékozva kifejezésre juttatta, ezt még sem hittük volna. Pál Árpádnak, az „Ujság” nemeslelkű főszerkesztőjének lelki jószágát köszönjük, megnyilatkozását az emberi szeretetben, a kulturálérték általánossá tételében mindig hasonlóval fogjuk viszonzni. Mi is óhajtjuk, hogy a nyelvi közösség folytán lelkünk csak a jót, csak a tökéletest és csak azt lehelje ki, amely minket együttesen előre visz az emberszeretetben, de lássa be ő is, hogy a szeretet, a megértés temploma nem mindig a kőből épült templom és a szeretet hirdetői nem a papi palástot hordó Kovács Lajosok, mert ezeknek lelke mérget lehel, rombol és pusztít és megcsufolja az igaz szeretetnek.

zárólag

OL

ri, mert ez és kiadós!

amin nagyváradi észül, szigoruan as szerint.

HIENZ Cluj

efon 1-18.

etmény

ante izr. hitközség-gi jegyzői állás vár egykoru, román álfiak, kiz a román, az és irásban tökében, ügykezelésben sok. Kereskedelmi részestülnek. Fize-

15-iz Bretter Vilgu-Muras, Colonisle

izr. hitközség

a késnéküli

DEAL

otváló por

az ország legrévartmánya, mely jonnann átprepararotnem marja llemes hagy utána.

ásban. 5 kg vétel ségben lej 34—, tudjunk az ártalodjunk az felírásu valódi.

fodrász

lnand 30.

obb minőségü

est eternit

atetőket

at legolcsóbb árótállás mellett

etfizetésre is

el Jeremiás

Gheorgheni gyérszentmiklós

alt világ. 90

210

II. 140

bbe.Epi- 170

je 144

yalok 280

ay 240

k. 200

sony 240

zilvia 200

ala 72

ályában

10% felár

„Cionból árad a Tan és Isten szava Jeruzsálemből“.

A szemekben könnyek csillognak. Kétezer év óta nem volt ilyen pillanat a zsidó nép életében.

Kook főrabbi lép a szószékre:

„Világok Ura — kezdi imáját — élet Forrása, tudás és bölcsesség fényével teremtetted a Mindenséget, képmásod fenségével ruháztad fel kezéd művét, az embert. — — — S Jisraél népedet szent népedül választottad ki — bölcseséggel, igazsággal telt Tórád adva neki és plántáltad őt szentségnek és szépségnek földjébe.“

„S Te szereted a tudást, amely örök időken lakozik a Te népedben, amely ime Csarnokot épít a bölcseségnek és tudománynak. Ime összegyűltek ezek és tizezrek, hogy újjongó szívvel nyissák ki a tudomány Csarnokának kapuit“.

„Teljesítsd be, oh, szavadat, melyet prófétád által hirdettél: Cionból árad a Tan és Isten szava Jeruzsálemből!“

Ahítatos csendben hallgatta végig a közönség a szívből jövő imát, mely után programszerűen pergett le a lélekemelő ünnepegy.

A nap lement. Az alattunk fekvő Jeruzsálemben ezer meg ezer lámpa gyuladt ki. A tömegek indultak hazafelé, — szívükben egy szent pillanat emlékével, lelkükben egy történelmi aktus mély nyomával.

Kétezer év óta nem látott ilyet a Szent Város, kétezer év óta nem volt ily pillanata a héber Nemzetnek. Vajha méltók volnánk a nagy pillanathoz!

Mordecháj Avi-Shaul.

A Lómáan Akkó közleményei

A Lómáan Akkó (Cluj, str. Radu 9.) a következőket hozza az érdekeltek tudomására:

1. A homokterületen lévő kettő dunamos parcellákból a következő parcellák állanak az „A“ csoportbeli jegyzők rendelkezésére: 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 82, 83, 84, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 69, 70, 70/a, 104, 105, 106, 107, 108, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 136, 137, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 188, 189, 190, 191, 184, 185, 186, 187, 201, 202, 203, 172, 173, 174.

2. A homokterületen lévő bruttó három dunamos parcellákból a következő számú parcellák állanak az „A“ csoportbeli jegyzők rendelkezésére: 222, 223, 224, 225, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 314, 259, 260, 265, 266, 271, 272, 281, 282, 283, 284, 228, 229, 233, 234, 239, 240, 349, 350, 351, 352, 357, 358, 363, 364, 369, 370, 361, 362, 367, 368, 373, 374, 379, 380, 385, 386, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 389, 390, 395, 396, 401, 402, 409, 410, 411, 412. A homokterületen az építési kötelezettség ugyancsak két év, mint az „A“ zónában.

3. „A“ csoportbelieknek eddigelé a következő számú parcellák adattak el: 556, 963, 964, 763, 937, 938, 855, 745, 610, 611, 621, 650, 651, 652, 653, 598, 599, 754, 538, 1250, 792, 762, 933, 934, 935, 764, 644, 663, 678, 679, 694, 960, 1318, 1357, 1358, 1393, 1395, 1396, 1451, 1453, 1849, 1896, 656, 955, 956, 870, 871, 872, 476, 477, 478, 570, 620, 655, 693, 574, 749, 636, 637, 700, 701, 1397, 1398, 1355, 1356, 961, 966.

„B“ csoportbelieknek újabban a következő számú parcellák adattak el: 1304, 1345, 1400, 1444, 1445.

— **A csehszlovák bankjegyforgalom csökkenése.** Prágából jelentik: A cseh pénzügyminisztérium bankhivatala április 15-én kiadott jelentése ismét a bankjegyforgalom nagyarányú csökkenését mutatja. Április első hetében a bankjegyforgalom több mint negyedmilliárdal esett vissza, a reakövetkező héten pedig újabb negyedmilliárdal úgy, hogy a bankjegyforgalom a múlt hónap első feléhez viszonyítva kerek 125 millió csökkenéssel 7,162,334.000 koronát tesz ki. A bankjegyforgalom minimuma ebben az évben március harmadik hetében volt, de az eddigi jelek szerint április harmadik hete még alacsonyabb forgalommal fog zárulni. A félek zsrókövetelése újabban 130 millióval emelkedtek az előző heti 160 millió emelkedéssel szemben. A bankjegyforgalom csökkenésének kedvezőtlen hatását azonban jól ellensúlyozza a legutóbbi kimutatásban a devizakészlet és a külföldi követelések tárcájának jelentékeny emelkedése.

Csendőrök zavarták szét a kereskedők delegációját

Távíratilag a királytól kérték orvoslást. A fővárosban folytatódnak a kilakoltatások

(Bucuresti-Bukarest, április 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A tegnapi országos kereskedőkongresszus határozata értelmében memorandumot szerkesztettek, amelyben újból felsorakoztatták a kereskedők sérelmeit az üzletbérletek meghosszabbítása ügyében. A memorandummal ma mintegy háromszáztagú küldöttség akart a pénzügyminisztériumba menni, hogy a kongresszus határozatát a miniszterrel közöljék és kérjék az üzletbérletek meghosszabbítását. A küldöttséget, még mielőtt Bratianu Vintila pénzügyminiszter elé kerülhetett volna, egy szakasz csendőrség feltartóztatta és széjjelkergette. A kereskedők ezután újból gyülekeztek és az igazságügyminisztériumba mentek, ahol a memorandumot Marzescu miniszternek nyújtották át. A kereskedők ezután táviratot intéztek az uralkodóhoz, amelyben elpanaszolják, hogy Marzescu és Tancred Constantinescu nem tartották be szavukat a bérszerződések meghosszabbítása kérdésénél. Kétségbeesett helyzetükben az utolsó reménységet a királytól várják.

Egész rövidlejárata meghosszabbítást kérnek.

A „Viitorul“, foglalkozva a kereskedők tegnapi kongresszusával, azt írja, hogy a szerződések ügyét véglegesen rendezte a tavaly megszavazott lakbérleti törvény. A minisztertanács végleg kimondotta az utolsó szót ebben az ügyben és a szerződéseket semmi körülmények között sem fogják meghosszabbítani. Intézkedést kér az agitátorok ellen, akik izgatásaikkal még ma is útját állják a háztulajdonosok és a kereskedők megegyezésének.

Tegnap számunkban jelentettük már, hogy a fővárosban megkezdtek a kereskedők és iparosok kilakoltatását. A kilakoltatás ma folytatódott. A bérlők eddig a legtöbb helyen erőszakos beavatkozás nélkül költözöttek ki a helyiségből. A Calea Victoriei 182. szám alatt egy kereskedő kiűrtette üzlethelyiségét, azután falragaszokon a közönség tudomására hozta, hogy házigazdája nem elégedett meg a felajánlott hétszáz ezer lej évi bérrel és emiatt kénytelen üzletével felhagyni.

Constantinescu miniszter kihallgatáson Briandnál

(Páris, április 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Briand ma kihallgatáson fogadta Alexandru Constantinescu földművelésügyi minisztert, aki tudvalevőleg külön misszióval Párisba utazott. Utazása szoros összefüggésben van azokkal a kölcsöntárgyalásokkal, amelyeket Tancred Constantinescu folytat külföldön.

Tetetemrehívás egy volt német miniszter fölött

Hoefle halála miatt interpellálni fognak

(Berlin, április 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hoefle volt birodalmi postaügyi miniszter halála nyomán erős politikai hullámzások keletkeztek. Dr. Hoefle tudvalevőleg bele volt keverve a Barnat-ügybe, ezért letartóztatták és a fogház kórházában ápolták. Bizonyos körök véleménye szerint halála nem volt természetes. Dr. Hoefle felesége emiatt férje holttestének felboncolását kérte. A boncolás alatt jelen volt dr. Hoefle háziorvosa is. Azonban megállapították, hogy öngyilkosság esete nem forog fenn. Általában azt hiszik, hogy Hoefle életét meg lehetett volna menteni abban az esetben, ha idejében eleget tettek volna a védők ama kívánságának, hogy a szerencsétlen embert helyezték szabadlábra. Ez mindenképpen olyan lelkierőt adott volna a letartóztatott volt állam-

férfinak, amely megtarthatta volna őt az élet számára.

Az igazságügyminisztérium ez ügyben vizsgálatot indított, a főügyészt magához kéréte és felelősségre vonta, hogy miért nem helyezték idejében szabadlábra a beteg vádlottat. A főügyész szerint az akták késése miatt nem lehetett a szabadlábrahelyezést foganatosítani.

A baloldali sajtó dr. Hoefle esetét hevesen támadja. Egybehangozóan kijelentik, hogy az egykori postaügyi minisztert politikai okokból kergették a halálba, Minthogy a boncolás kéréséig megállapította, hogy dr. Hoefle halálát lelki szenvedések okozták, valószínű, hogy az esetnek parlamenti utójátéka lesz. A porosz Landtag centumpárti frakciója az ügyet interpelláció formájában kívánja szőnyegre hozni.

Elhalasztották a kisanant konferenciáját

Május 8-án tárgyalják Bulgária hadiállományának felemelését. A szófiai merénylők rendszeres havi fizetést kaptak Moszkvából. Egy német távirati ügynökség terjesztette Boris király internálásának híré

(Bukuresti-Bukarest, április 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározta, hogy a május 3-ra összehívott kisanant-konferenciát a bulgár eseményekre való tekintettel 8-ra halasztja el. Ezen az értekezleten meg fogják beszélni Bulgária hadiállományát. A minisztertanács határozatával egyidejűleg érkezik az az ellentmondó távirat, amely szerint Románia, Jugoszlávia és Görögország tiltakozó jegyzéket nyújtottak át Párisban a nagykövetek tanácsának Bulgária katonai létszámának emelése ellen.

Szófiai jelentések szerint Rusew belügyminiszter ma fogadta a külföldi sajtó képviselőit, akiknek kijelentette, hogy a merénylőszervezetek tagjait Moszkvából pénzelték. A legtöbb rendszeres havi fizetést kaptak, az egyes jólsikerült merényletekért pedig külön is megjutalmazták őket. Az irányító munkát a Jugoszláviában élő agrárkommunista emigránsok végezték. A zavart növelte az a körülmény, hogy Bulgáriában jelenleg rendkívül sok macedóniai és tráciai menekült tartózkodik, akik elkeseredésükben mindenre kaphatók. A kormány mindent meg fog tenni, hogy ezeknek a menekülteknek a nyomoruságán enyhítsen. A belügyminiszter végül sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy Európa közömbösen nézi a bulgáriai eseményeket. A bulgár nép, ennek ellenére, nem veszi el bizalmát.

Azokra a hírekre vonatkozólag, amelyek

szerint Boris bolgár királyt internálták, a szófiai külügyminisztérium sajtóirodája ma azt közli, hogy ezek a hírek minden alapot nélkülöznek. Ez a hír Berlinből érkezett Belgrádba és most Berlinben úgy lanszirozzák a hirt, mintha Belgrádból érkezett volna.

Jellemző, hogy ugyancsak Nauenből terjesztették annak idején azt a hirt, hogy a katedrális elleni borzalmas merényletet nem a kommunisták, hanem a Cankov-ellenes aktiv és tartalékos tisztek követték el.

Bukarest, április 24. A kormányhoz érkezett táviratok szerint Bulgáriában a helyzet némileg tisztázódott. A Cankov-kormány teljesen ura a helyzetnek. Azokat, akik a rendszabályoktól való félelmükben Romániába szöktek és a grancsárok kezeibe kerültek, tegnap átadták a határon. Hír szerint többet közülük már ki is végeztek.

A bukaresti bolgár követség kommunikék tett közzé, amelyben

cáfolja azokat a híreket, hogy Bulgária a külföld segítségét kérte volna a zavarások elfojtására.

Hasonlóan hamisak azok a hírek is, melyek arról szólnak, hogy Boris királyt internálták volna. A kommuniké egyben azt is mondja, hogy ma már konszolidáltak a viszonyok Bulgáriában és mindenütt a legnagyobb rend uralkodik.

Jákob kutja

Pierre Benoit regénye

Pierre Benoit egyike a mai Franciaország legnépszerűbb íróinak. Regényei többszáz ezer példányban jelennek meg és a legtöbbjüket filmre is feldolgozzák. Körülbelül úgy ír, mint az ifjabbik Dumas. Nincsenek mély gondolatai, de szövevényes cselekményt ad és nagyon sok kalandot. Palesztina már több francia íróknak szolgált témául. A két Tharaud testvér járt ott legutóbb, továbbá egy nő, Harry Mirjam, akik rendkívül rokonszenvesen emlékeztek meg a cionizmusról. Most Pierre Benoit irt róla regényt „Jákob kutja” címmel. 1923-ban volt künn, amikor a legnagyobb gazdasági krízis nehezedett az országra. Haifában autót bérlet és Nazarethben kereszttől, végigszárguldt Palesztinán. Közben néhány jegyzetet készített, azután hajóra szállt, visszajött Párisba és leült az íróasztalához.

Benoit regénye egy fiatal zsidó leányról, Hagar Mosesről szól, aki mint árva gyermek nőtt fel Konstantinápoly legszegényebb gettójában. Szépsége magára vonta egy kerítőnő figyelmét, akinek „védelme” alatt a legkülönbözőbb mulatóhelyekre került. Éveket tölt el a legpiszkosabb levantei kikötők matrózkereszmájában, míg egy véletlen folytán Haifába jut. Itt megismerkedik egy chaluccal, Isac Cochbassal, aki rendkívül csunya, de nagy intellektus, valamikor nagyszerű állása volt Párisban, azt otthagya és most künn él Palesztinában, a „Jákob kutja” nevű kolónián, Hagar hozzámege feleségül. Néhány hónappal később a kolónia súlyos pénzzavarral küzd. Cochbas arra gondol, hogy Párisba utazik és báró Rotschildtól, aki az egész regény folyamán miut Palesztina legfőbb jótévedője szerepel, kölcsönt kér. Cochbas azonban megbetegszik és helyette Hagar utazik el. Elintézi a kölcsönt, közben azonban Páris annyira megigézi, hogy nem tud szabadulni tőle és ismét visszatér a szimpadhoz. Hires táncosnő lesz, évek telnek el, már fön van a dicsőség tetőpontján, amikor hirtelen ismét észébe jut „Jákob kutja” és Isac Cochbas — és visszamegy Palesztinába. A könyv ezzel záródik.

Az általános kritika hibáztatja, hogy Benoit csak felületesen látta meg a chalucok életét és nem merült el problémáikba. Bizonyos azonban, hogy helyett igen élvezetes olvasmányt nyújt, amellyel mindvégig le tudja kötni a figyelmet. Értésülésünk szerint Benoit regényét épen most dolgozzák filmre, a szerző irányítása mellett. A költségek meghaladják az ötvenezer fontot. A szereplők már el is utaztak Palesztinába.

A Leláncoltság

Henri Barbusse új könyve

Néhány nappal ezelőtt egy kétkötetes könyv hagyta el a parisi sajtót. Címe: „Les enchainements”, magyarul: „A leláncoltság”. Henri Barbusse írta. Ez a francia író, aki tudvalevőleg lekötötte magát a szocialista világszemléletbe, új könyvében, amelyet a nyugati sajtó Barbusse főművének tekint, a kommunizmus lényegét dolgozza fel. Chateaubriand irt 1802-ben egy könyvet, amelynek az volt a címe: „A kereszténység szelleme”. Barbusse új könyvének bátran adhatnánk azt a címet: „A kommunizmus szelleme”. Barbusse, aki előbbi munkáiban, a „Pokol”-ban, a „Világosság”-ban, a „Tűz”-ben és különösen a „Kés a fogak között” címűben fokozatosan fejlődött polgári íróból osztályharcos íróvá, most már ugylátszik, végleg megállapodott. Ő ma a kommunista ideológia egyetlen következetes, széles horizontu írója.

Néhány kritikusa szembehelyezte Tolsztojjal és megállapította róla, hogy míg Tolsztoj a természetlen kegyeletet, a buddhista megszánt és a szentimentális humanizmust hirdette, tehát a valóságos emberi haladás szempontjából dilettáns volt, addig Barbusse tisztán gyakorlati szempontok szerint dolgozik és annak ellenére, hogy kifejezési módjában a legfinomabb művész, olyan rendszeres és emberi élet feljavitásért gondolkodó, mintha nem is író volna, hanem a moszkvai szovjet legbensőbb embere. Mégis, Barbusse sosem lesz agitátorra. Még azt a szót is „proletár” elkerüli s azt használja helyette: „szegények”. Nyelve annyira átlátszó és kifejező, hogy kizárt dolog, hogy valakit el ne igazodjék a mondanivalójában. „A leláncoltság”-ban egy fiatal költőről, Clement Trachel-ról van szó, aki huszéves és mint minden fiatal költő, dicsőségre, szerelemre, nagyszabású életre törekszik. Egyik legnagyobb egyéni sikerét akkor éri el, amikor Uriel Mártát, egy nagyvilági nőt, szellemével és szívével meghódít. Márta követi őt a Provencebe és hozzáköltözik. Clement Trachel-ben időközben megérlelődött

az új világszemlélet: abszolút torradalmár lett. Márta nyugtalankodni kezd, idegenszerű neki ez a lelki elváltozás és gyáván elinal tőle. A költő pedig, anélkül, hogy az ígért földjét, a forradalmat megérné, rövidesen meghal.

Ugy hisszük, Barbusse a saját életéből vett motívumokat ehhez a könyvhöz, talán egészen a saját életét írta meg. Fialat korában (az még a háboru előtt volt) ő is végigcsinálta ezt az álmodozó előretörést, hódított, mint minden divatos író Franciaországban, gyakran lehetett látni szép magas alakját a Mont Parnasson, de a háboruban már zárkózottabb lett, nagyon ritkán jelent meg valahol, azután jött a „Tűz”, már erre is sokan elfordultak tőle, majd egy másik regénye, a „Fény és mélységben”, itt már mindjobban kialakul benne so-

cialista hitvallása, a barátok ismét kevesbednek Barbusse elköltözik Párisból. Oise megyébe, közel Senlishoz, a művészet és az emlékek városa mellé, egy kis faluba, Aumontba, most már jobbfelől szinte egészen egyedül, de balfelől egy ujonnan született baráti gárdával; a munkássággal. Barbusse a „L'humanité” kommunista napilap rendszeres cikkírója lesz, más lapokba nem ír, még csak a Clartét, ezt az egészen felvilágosodott folyóiratot szerkeszti és hosszú évek óta is, talán a Tűz óta, most szólalt meg csak megint, ezzel a hatalmas regényével. Barbusse, aki szintén beteg, mint hőse Clementi Trachel, „A leláncoltság” megjelenése után a Földközi tenger mellé vonult vissza egy kis halászközségbe, Miramárba, hogy elkészítse másik nagy művét, azt, amelyik a mai Oroszországról szól.

Összeütközés

a gráci egyetem bulgár hallgatói között

Többen súlyosan megsebesültek

Grác, ápr. 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délután a Grácban tanuló bulgár diákok szövetsége a Schanzenwirth-hez címzett vendéglőben gyűlést akartak tartani, amelyen állást kívántak foglalni a legutóbbi bulgár eseményekhez. Ugyanabban az időben a gráci egyetem egyik termében

azok a bulgár diákok tartottak értekezletet, akiknek hozzátartozója, vagy barátja áldozatul esett a borzalmas merényletnek.

Amikor az utóbbiak megtudták, hogy a bulgár diákok tudományos szövetsége, amely jobbra Stambulinszky híveiből és kommunista elemekből áll, gyűlést tart, abbahagyták nagy izgalmak közepette, megbeszélésüket és az egyetemből egyenest az emlitett vendéglőbe mentek. A vendéglő előtt álló kommunista diákok azonban nem akarták beengedni a más politikai nézetet valló társaikat, akik közül mindazonáltal hétnek sikerült a terembe bejutnia.

Majdnem zavargások voltak Bécsben

a kenyérárak emelése miatt

Az Anker kenyérgyár pörének második napja

(Bécs, április 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Anker-kenyérgyár pörének második napján a tárgyalás elején Fried vádlett ügyvédje összetűzött a törvényszék elnökével. A védő ugyanis kijelentette, hogy annak idején azért tartóztatták le védencét, mert ezzel nyomást akartak gyakorolni a többi kenyérgyárra, hogy azok nagy ijedtségükben szorítsák le a kenyérárakat. Az elnök tiltakozott a feltevés ellen, majd megkezdődött a bizonyítási eljárás.

Mindenekelőtt felolvasták a betegen fekvő másik igazgató, Fritz Mendl jegyzőkönyvi vallomását. Eszerint Mendl az árak megállapításában soha be nem szólt. Amikor a kenyérárakat nyolcezer osztrák koronáról nyolcezeröttszázra, majd nyolcezerhatszázra emelték föl, akkor ő nem is volt Bécsben.

Windt Kamill udvari tanácsos, az árvizsgáló hivatal elnöke kijelentette, hogy az Anker-gyár soha tőle nem kért árakat, épúgy a többi gyárak sem.

Ügyész: Nem figyelmeztette a vádlottakat a kenyérárak emelésének következményeire?

Tanu: A tárgyalások során már többször figyelmeztettem őket, sőt kijelenttem, hogy az ár-emelés zavargásokat is vonhatnak maguk után.

A gazdasági rendőrség vezetősége Rainund Zorn udvari tanácsos hasonlóképpen vall. Ő is figyelmeztette a kenyérgyárosokat arra, hogy a nép az állandó drágulás esetén zavarni fog, aminek következményei beláthatlanok.

Itt a hét fiatalembert szidalmakkal fogadták és poharakkal, tányérokkal és üvegcancsókkal dobálták meg őket. Ezek sem maradtak télenül és söröskancsókat hajigáltak a kommunista fiatalemberek fejéire. Az ülésen résztvevők végül kitódultak a teremből és a Hilmteich-Strassen gyülekezve, egymás ellen vonultak. A tettegességnek a gráci rendőrség vetett véget, amely széjjeloszlatta a tömeget.

Az összetűzés alkalmával a deákok közül sokan jelentékenyen megsebesültek, közöttük egy Pechov nevű egyetemi hallgató, akit a kegyesrendiek kórházába kellett szállítani. A többi sérültek nevét nem lehetett megállapítani. A nacionalista diákok közül egy Ivan Csokalow nevű olyan ütést kapott a halántékára, hogy husz percig alétan feküdt a vendéglőben. Amikor felocsudott, a helyiség már üres volt. A rendőrség eddig hat diákot állított elő és pedig négy nacionalistát és két kommunistát.

Az elnök azután különböző jegyzőkönyveket olvastat fel, amelyek a kenyérárak kalkulációira vonatkoznak. Ezekből kiderül az, hogy a gabonaáraknak a világpiacon való csökkenése következtében semmi szükség nem volt gabonataralékok felhasználására.

A vádolt a megállapításokkal szemben rámutat a rozsliszt áralakulására, amely még az utóbbi időben is kétezer osztrák koronával emelkedett. A terhelő tanuk közül Anton Schmidt tanár vallja, hogy az Anker kenyérgyár 1923 december 31-től kezdve nem is vezetett főkönyvet.

Franz Schlader miniszteri tanácsos, az Anker kenyérgyár prokuristája részleteket mondott el a kenyérgyár igazgatójának letartóztatásáról és azokról a körülményekről, amelyek között elvállalta a kenyérgyár vezetését.

A védők javasolják, Waber helyettes kancellár, Buchinger miniszter és dr. Frank, a nemzeti tanács tagjaiak kihallgatását. A javaslat fölött a bíróság holnap fog dönteni.

Zsák
Ponyva

Mindennemű célokra
legelőnyösebben beszerezhető

Albala Izsó
Timisoara

Piata Traian No 2

Legujabb férfiszövegetek

nagy mennyiségben raktárra érkeztek

Schwarcz Jenő utódához

Cluj, Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) No 14.

Az Uj Kelet az egy-
ság napilapj
Szerkesztő: Giszti
Felelős szerkesztő
Előfizetési árak:
240 lei, félév
Az Uj Kelet cikkei
megjelölésével

„Héchal hakk
munkának. „A
foliáns, a biblia

Szombat

5685 Ijár 1
Sziára: Tazria
Ujhold 2. napja
1925 április 25

az nem tud elzá-
rától. Ez a kol-
lom eredménye,
szereteté. Ez a
A biblia szerelm-
ber, aki ezt meg-
kell ahhoz, küll
biblia minden be-
trálni őket, me-
állítani és ha m-
kutatóura indul
fáradó kutatassa
tatja feljegyzi é-
szavait. Salamoni
mű szerzőjének.
közül való, akik
irodalomnak.
Mlynov-ban, Ve-
volt mint irodalm-
De nevét nem a
értekezései fogj-
Nem a munkái
szerelme. Az ő
a bibliaszerelme
hakkódes” a na-

— A nagyv-
ról jelentik: A
gyobb intenzitá-
különösen a mi-
merésre méltó r-
mének minél sz-
bevitale körül.
zik azon, hogy
son vezérszerep-
Sándor nevét, a
akció intenzív
gyűlést tartotta
jelentőségét ism-
Leó és Wassers
intenzív, hogy
esalád, amelyne-
váltán be a sé-
rachi ambiciója
a cionista világ-
nyerjen. Amig
propaganda-gyű-

— Paul G-
mutató a Magy-
„Szeretni” cím-
a kolozsvári kö-
darabja, az „Ez-
tisztá értékekke-
drámája. Az ar-
darabban, csönd-
melyek csak a
hatolnak el, de
hangra találunk
ahogyan Gerald
gédiáját marada-
vak himébe ölt-
idő, az élet egy-
ez a tragédia r-
kát végeztek. I-
alakítása volt.
léné Tóth Erz-
anya-alakja ne-
— Bródy M-
lemi héber
Kelet Palesztiná-

Csak a j

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemese erdeyli es bansagi zsidóság naplaja
Szerkesztik: Giszkatay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lel, negyedévre 240 lel, félévre 460 lel, egész évre 850 lel.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnymását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

„Héchal hakkódes“ a címe a grandiozus munkának. „A szent hajlék“. Két hatalmas foliáns, a biblia szavainak pontos gyűjteménye.

Látni kell ezt a művet ahhoz, hogy az ember méltó módon ámulni tudjon rajta. És aki keresztüllapozta és áttanulmányozta az adatait, hogy hányszor fordul elő a biblíában az „és“, a „vagy“, a „mert“, hányszor és hol, melyik könyvben, melyik fejezetben és hanyadik versben, aki mindezt áttanulmányozta,

az nem tud elzárkózni egy szívbeli megösmérestől. Ez a kolosszális munka, nem a szorgalom eredménye, nem is a tudásé, nem is a szereteté. Ez a munka, a szerelem gyümölcse. A biblia szerelmei közül való volt az az ember, aki ezt meg tudta csinálni. Mert szerelem kell ahhoz, külön-külön szemügyre venni a biblia minden betűjét és minden szavát, regisztrálni őket, megismogatni, szépen, sorrendbe állítani és ha már hatszáz van az egyikből, kutatóura indulni a hatszázegyedik után, nem fáradó kutatással, úgy, ahogy a szerelmes kutatója feljegyzi és megőrzi az ő szerelmesének szavait. Salamon Mandelkern a neve a nagy mű szerzőjének. Nagynevű héber költő, azok közül való, akik uttörői voltak az új héber irodalomnak. 1846 április 25-én született Mlynov-ban, Volhinia területén. Jelentékeny volt mint irodalmár és mint orientalista tudós. De nevét nem a versei és nem is tudományos értekezései fogják fentartani a zsidó utókornak. Nem a munkái és nem a költészete, hanem a szerelme. Az ő nagy biblialierme és ennek a biblialierlemnek nagy tanúsága, a „Hechal hakkódes“ a nagy „Concordancia“.

— **A nagyváradai sékelakció.** Nagyváradról jelentik: A nagyváradai sékelakció a legnagyobb intenzitással megindult. A gyűjtés körül különösen a mizrachisták tűnnek ki, akik elismerésre méltó módon agítálnak a cionista eszmének minél szélesebb vallásos rétegekbe való bevitelére körül. A Ceire Mizrachit sokat dolgozik azon, hogy a sékelek gyűjtésében neki jusson vezérszerep. Meg kell említeni Wasserstrom Sándor nevét, akinek kezdeményezésére a sékelakció intenzív lefolytatása céljából propaganda-gyűlést tartottak. Ezen a gyűlésen a sékel nagy jelentőségét ismertették: Rath Efrájim, Koos Leó és Wasserstrom Sándor. A munka olyan intenzív, hogy a nagy hitközségben alig lesz család, amelynek legalább is egy-két tagja ne váltaná be a sékelnyugtát. A nagyváradai mizrachit ambíciója, hogy úgy az ország egészén, mint a cionista világkongresszuson méltó képviselőt nyerjen. Amíg a sékelakció tart, hetenként propaganda-gyűlések lesznek Nagyváradon.

— **Paul Gerald: Ezüstlakodalom.** (Bemutató a Magyar Színházban.) Paul Gerald „Szeretni“ című drámájával már meghódította a kolozsvári közönséget. Tegnap bemutatott új darabja, az „Ezüstlakodalom“ ugyanolyan halk, tiszta értékekkel teljes, mint „Szeretni“ című drámája. Az anya tragédiáját szólaltatja meg a darabban, csöndes, rezignált szavak kíséretében, melyek csak a gyöngéd és érzelmes szivekig hatolnak el, de ott aztán igazi, mély visszhangra találnak. Csodálatos művészi erő az, ahogyan Gerald a mindennapok elsuhanó tragédiáját maradandó formába önti, cizellált szavak himbebe öltözteti. Az anya és fia között az idő, az élet egyre mélyebbre ássa a szakadékot: ez a tragédia magva. A színészek derék munkát végeztek. Legmarkánsabb Forgács Sándor alakítása volt. Jók voltak Baróti Erzsébet, Cselle Lili és Cselle Lajos. Poór Lili anyalakja nemes és finom volt.

— **Bródy Miklós „Támár“ ja a jeruzsálemi héber operában.** Székely Béla, az Uj Kelet Palesztinába küldött munkatársa, utjára ma-

LEGUJABB

Összeütkezés a bolgár-román határon

Egy bolgár határőrt foglyul ejtettek. Kivégezték tízezer kommunistát

Bukarest, április 24. Carburnarnal, a bolgár-román határnál bolgár határőrök megtámadták a mi grancsárainkat. Erős tűzharc keletkezett, melynek a bolgárok visszavonulása volt az eredménye. Egy bolgár katonát határőreink foglyul ejtettek.

Bukarest, április 24. A kormány előző kommunikációjával ellentétben, Bulgáriából kritikus hírek érkeznek. Az ország képe olyan, mintha polgárháború volna készülöben. A moszkvai ügynökök aknamunkája még mindig teljes erővel folyik. Az utolsó tízenegy nap alatt Bulgáriában 10.000 kommunistát végeztek ki. A többi vádlottak, akiknek száma meghaladja

az ezret, már legközelebb haditörvényszék elé kerülnek. A vádat az állami főügyész képviseli és a vádlottak megnevezhetnek ugyan védőt, de nem felelhetnek. A haditörvényszék statáriális alapon fog ítélni. Az ítéletek a legfőbb katonai törvényszék elé kerülnek, amely azokat huszonnégy óra alatt vagy megerősíti, vagy megsemmisíti. Halálos ítéleteket a király írja alá, mint a hadsereg főparancsnoka. A törvényszékek a bűncselekmények színhelyén ülnek össze. A tárgyalás nyilvános. Május 15-ig tilos minden multság, színelőadás és hangverseny. A mozgósítási házak sem tarthatnak előadást.

Megalakul az Európai Antibolsevista Blokk

London, április 24. Az angol kormány, amely tudvalevőleg már régebbi idő óta tett kísérleteket arra, hogy az antibolsevista szellemű államokat közös szövetségbe tömörítse, a tegnapi nap folyamán, a bulgáriai események hatása alatt, rendkívüli minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározta, hogy sürgősen érintkezésbe lép az antibolsevista szellemű országokkal és megalakítja az Európai Antibolsevista Blokkot. Ebbe a tömörülésbe előreláthatólag bele fognak tartozni az összes antant államok, a kisanant országai, továbbá Görögország és Lengyelország.

gával vitte Bródy Miklós „Támár“ című operájának partitúráját, hogy Golykinnek a cári opera volt karmesterének, a jeruzsálemi héber opera igazgatójának bemutassa. Tekintettel arra, hogy a zeneileg tökéletes opera speciálisan palesztinai vonatkozásu, valószínűleg rövidesen a palesztinai héber opera műsorára kerül.

— **Uj ásátások Kaldeában.** Londonból jelentik: Néhány héttel ezelőtt széleskörű ásátások kezdődtek meg a régi Kaldea területén. Eddig több régi babyloniai épület romját hozták felszínre, ezenkívül kiástak egy oszlopsort, amely egészen különös szépségű és amelyet ötezer évvel ezelőtt építettek. Az ásátások a szép Babyloniától 140 mérföldnyire folynak és előreláthatólag egész nyáron át fognak tartani.

— **Uj tisztikar az egeresi hitközségben.** Egeresről jelentik: Az itteni zsidó hitközség tisztújító ülésén, amely az elmúlt vasárnap folyt le, elnökké egyhangulag Lebovics Gyulát, az ismert kolozsvári fakereskedőt választották. Az új elnököt, aki az erdeyli zsidó társadalmi élet egyik reprezentáns tagja, megválasztása alkalmából lelkes ünneplésben részesítették.

— **Balfournak felajánlották az igazságügyministerséget.** Londonból jelentik: Baldwin miniszterelnök tegnap felkereste lord Balfourt és felajánlotta neki, hogy az elhunyt lord Curzon helyébe lépjen be igazságügyminiszternek a kabinetbe. Balfour az ajánlat felett még nem döntött.

— **Köln városa Hindenburg jelöltsége miatt nem kap kölcsönt.** Newyorkból jelentik: Amerikában nagy meglepetést keltett Hindenburg tábornagnak elnökké történt jelölése. Mindazok a pénzintézetek, amelyek német cégekkel, vagy városokkal kölcsöntárgyalásokat folytattak, félbeszakították a tárgyalásokat. Köln város is hatalmas investációs kölcsön felvétele tárgyában tárgyal, s ma az a válasz érkezett az amerikai pénzintézetektől, hogy egyelőre nem találják alkalmasnak a német belpolitikai helyzetet arra, hogy kölcsönt nyújtsanak Köln városának. Hindenburg jelölését militarista provokációnak tekintik.

— **A kolozsvári dalárda sikerei Magyarországon.** Szegedről jelentik: Csütörtökön este ideérkezett, Rezik karnagy vezetése mellett, a kolozsvári dalárda és este hangversenyt adott a Korzó-mozgóban. Először egy Petőfi-dalt interpretáltak, majd, a Beschnitz-Ossián férfikar hatásos előadása után, Rezik gordonkaművész szólóztott nagy tetszés mellett. Több Lányi- és Erkel-dalt adott elő, amelyekért a közönség meleg ünneplésben részesítette. A dalárda tiszteletére szombat este Budapesten a Katolikus Kör disztermében hangversenyt rendeznek, amelyen Rezik is résztvesz. A kolozsvári dalárda április 26-án Debrecenben hangversenyez és onnan visszatér Erdélybe.

* **Biztosítók életünket és vagyónkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nál.** Képviselő az ország minden helységében.

— **Tatarescu beszarabiai utja.** Bukarestből jelentik: Tatarescu szombatra Kisenevbe utazik, hogy a beszarabiai prefektusokkal megbeszélje a beszarabiai közigazgatásban bevezetendő változtatások módjait.

— **Miniszteri értekezlet a hadügyminisztériumban.** Bukarestből jelentik: Ma délelőtt fontos megbeszélés volt a hadügyminisztériumban, amelyen résztvettek Mardarescu hadügyminiszter, Lupescu vezérkari tábornok, a hadsereg főparancsnoka és Tatarescu.

— **Peter Jay bukaresti amerikai követ végleg elhagyja Romániát.** Bukarestből jelentik: Peter Jay, az Egyesült Államok bukaresti követe ma bucsukihallgatáson jelent meg a királynál. A követ ma este végleg eltávozik Bukarestből. Helyébe kinevezett William Smidt már a közeli napokban elfoglalja hivatalát.

— **Esküvő az akasztófa alatt.** Winnipegben (Kanada) szokatlan esketés történt. Egy halálraítelt gyilkos az ottawai kormánytól engedélyt kapott arra, hogy a halálos ítélet végrehajtása előtt házasodhasson. Azalatt, amíg az esketési ceremóniát a cellában lefolytatják, a fogház udvarán az akasztófa alatt állították fel. Közvetlenül az esketés után sürgöny érkezett, amelyben az elítelt büntetését életfogytiglani fegyházra változtatták át.

* **A Magyarság legújabb száma szombaton délelőtt a szokott időben jelenik meg.** Ez a szám teljes részletességgel számol be a csiki szenátorválasztás legújabb eseményeiről. Friss és eleven politikai, társadalmi és művészi riportok teszik érdekessé és színessé a *Magyarság*-ot, amely ma már mindenkit, aki politikával foglalkozik, érdekel. Kapható minden elárúsító helyen. Ára 5 lel.

* **A vilányimizéria egyedüli megoldása** a Tungsram izzólámpák használatában rejlik.

* **Vesebajban, köszvényben, kóros kövér-ségben szenvedők** a legjobb kezelést nyerik a dr. Jakab féle Liget-szanatóriumban (Budapest VI. Nagy János-u. 47.), amely a legtökéletesebben berendezett diétás és diagnosztikus intézet. A legújabb *fogyókúrák* pontos *anyagcsere-vizsgálatok* alapján (Krogh). Szabad orvosválasztás, mérsékelt árak. Napidíj a magánklinikai osztályon 150.000 korona.

* **A zsidó tudományos irodalom az Uj Kelet könyvosztálya könyvesoportjában.**

Silbermann: Zsidó kultúra és modern világnézet.

Martin Buber: Zsidóság és az emberiség.

Achad Haam: Nietzscheanizmus és zsidóság.

Max Brod: Zsidóság és kereszténység viszonya.

Lukács Zoltán: Szemelvények a Talmudból. 5 könyv ára 50 lej (és portó). Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

* **Oradea-Maren** hirdetések, előfizetéseket felvesz és reklamációkat elintézik az Uj Kelet nagyváradai képviselője, Blum Zsigmond. (Ezredévi emléktér) Parcul Eminescu 2. sz. (Ernyűzlet).

Csak a jót utánozzák...

Gyermek hintőpor, crem, szappan HÖFER-féle eredeti

KOZGAZDASAG

Végetért a római nemzetközi kereskedelmi konferencia

Nemzetközileg akarják szabályozni a részvénytársaságok alapszabályait

(Róma, április 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A római nemzetközi kereskedelmi konferencia plenáris ülésén megvitatták a nemzetközi hitel-helyzetet. Az ülésen az a nézet alakult, hogy a nemzetközi hitelhelyzet biztosítása érdekében kívánatosnak tartják, hogy az egyes országok csak az esetben kapjanak külföldi kölcsönt, ha valutájuk stabil, vagyis nincsen kitéve folytonos hullámszámra. Másodsor, ha garanciát nyújtanak arra, hogy a felvett kölcsönt kizárólag gazdasági beruházásokra használják fel. Ilyen értelemben határozati javaslatot fogadtak el.

A vasuti egyezmények ügyében javasolják, hogy a teher- és áruszállítást terjesszék ki a berni nemzetközi konvenció értelmében.

D. Dragomirescu, a román delegáció egyik tagja javaslatot terjesztett elő a részvénytársasági alapszabályok egységesítése ügyében. A ja-

vaslat szerint a részvénytársaságok alapszabályait nemzetközileg szabályoznák. E kérdésben elhatározta a konferencia, hogy állandó bizottságot delegál, amely bizottságnak az lesz a feladata, hogy erre vonatkozólag törvényjavaslatot szerkesszen, amelyet nemzetközileg elfogadtatnak.

A munkaadók és munkások közötti ellentétek eliminálására alakítandó választott bíróságok ügyében nem hozott határozatot a konferencia, de kimondotta, hogy a nemzetközi termelés megjavítása érdekében szükségesnek tartja a munkanapok szaporítását, illetőleg a munkaszüneti napok csökkentését.

A konferencia végén Pavia elnök köszönetet mondott a külföldi delegációk tagjainak megjelenésükért és bejelentette, hogy jövő évben a nemzetközi kereskedelmi konferencia Londonban lesz megtartva.

Az Erdélyi Bank R.-T. közgyűlése

Kolozsvár legrégebb pénzintézete, az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. tegnap délután tartotta meg rendes évi közgyűlését. A kimutatott nyereség a kétes követelések tartalék-alapjába helyezett 1.000.000 lejen kívül 2.230.000 lejt tett ki, melynek felosztásáról a közgyűlés elfogadta az igazgatóság következő javaslatát: Lej 200.000 rendes tartalékalapra helyeztetik, lej 1.920.000 pedig a 24.000.000 lej részvénytőke 8 százaléka osztalék fejében fizettetik ki. Az 500 lej névértékű részvények 30. számú szelvényét május hó elsejétől kezdve az intézet főpénztára és fiókjaitól éppen úgy, mint a múlt évben, 40 lejjel váltják be. A közgyűlés az igazgatóság tagjaiul 3 évi tartamra gróf Bethlen Béla földbirtokost, Czell Konrád nagyiparost, Lepadatu János képviselőt, dr. Nagy Károly református püspököt (új), dr. Papp József nyugalmazott főszolgabíró, dr. Pordea Gusztáv képviselőt és gróf Vass Béla földbirtokost választotta meg. A felügyelőbizottság tagjai lettek gróf Horváth-Toldy Rudolf földbirtokos, Lázár Livius bankigazgató, dr. Utalea Octavian polgármester és Vicol Kálmán.

¶ Megkezdődött a gabonakereskedők kongresszusa. Bukarestből jelentik: Ma délután 11 órakor megkezdődött a gabonaszindikátus kongresszusa Brankovici elnöklete alatt. A napirenden a gabonarezsim megváltoztatása, a standardizálás kérdése és az új gabonátözsde felállítása szerepel. A gabonaszindikátus délutáni ülésén Gheorghiu, Jonescu (Braila), Löbl (Pitesti) és Weiszburg bukaresti terménykereskedők szölkáltak fel. Legtöbb panasz a CFR. szállítási viszonyai ellen hangzott el s követelik a szállítások megkönnyítését. Brancovici a standardizálás ellen foglal állást, hangsúlyozza, hogy egyetlen európai államban sem honosították meg ezt a rendszert. Táviratot olvasott fel, amelyben a gabonatermelők szövetsége szolidaritásnak vallja magát a szindikátussal.

¶ Fuzió a magyar szénbányáiban. Budapesti jelentések szerint, a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. magába olvasztja az Esztergom-szászvári Szénbánya Rt., valamint az Északmagyarországi Kőszénbánya Rt.-ot s ezzel a Salgótarjáni a magyar kőszéniparban vezető pozícióhoz jutott. A fuziót már a napokban megtartandó közgyűlésen nyilvánosságra hozzák. Az egyesített társaságok elnöke dr. Chorin Ferenc lesz.

Ha művészi kiváló fa-, vas- vagy réz-
butort, zongorát
akar venni, nézzétek meg Marosvásárhelyre és tekintsetek sajnálja az utat
SZÉKELY ÉS RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermelt. asztalosok furnirszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

¶ Balkáni textilgyár román-cseh-jugoszláv tőkével. Belgrádból jelentik: A jugoszláv és román textiliparban az utóbbi időben felmerült egy nagy gyár létesítésének terve, amely a legnagyobb balkáni iparvállalat volna ebben a szakmában. A gyár székhelyét Mladenovácot jelölték meg, minthogy ez a hely nagyon alkalmas a Keletindióból importált nyersanyag vízi szállítására. A vállalat 600 millió lej alaptőkével fog megalakulni, amelyben a jugoszláv és román tőkén kívül cseh-szlovák tőke is erősen részesedik.

TŐZSDE

Április 24-án

A lej: Zürichben 235, Párisban 860, Budapestben 322.

Kolozsvár. Devizapiac: Tartott árfolyamok mellett élénk volt a piac forgalma. Az árfolyamok a következők:

Bécs 31.60—31.80, Prága 6.65—6.72, Budapest 315—320, Páris 11.80—11.90, Zürich 43.70—43.85, Newyork 224.00—226.00, London 1080—1085, Milánó 9.26—9.32.

Bukarest. Devizák: Páris 11.82, Berlin —, London 1082, Newyork 225.00, Róma 9.32 Zürich 43.80, Bécs 31.80, Prága 6.70.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 122.93—122.03, Amszterdam 206.65—206.65, Newyork 516.37—516.50, London 2481.00—2488.00, Páris 2698.75—2695.00, Milánó 2120.00—2122.50, Prága 1532.50—1532.50, Budapest 71.75—71.75, Belgrád 835.50—835.50, Bukarest 233.75—235.00, Varsó 99.50—99.50, Bécs 728—728.

Egész románia magyar sajtójának

a véleménye, hogy az összes eddig megjelent szótárakat messze felülmúlja minden tekintetben a most megjelent dr. Cherestiesiu-féle román-magyar

szótár, amelynek egyedül a román-magyar része 35.000 vezérszót és ezenkívül számtalan kifejezést tartalmaz 1340 oldalon, a sajtóalatlévő magyar-román

részrel együtt pedig 75.000 vezérszót, 2600 oldalon. Kérjen ingyen ismertető-füzetet, részletes sajtóbírálatot bármelyik könyvkereskedésben vagy az UJ KELET könyvosztályában.

Kereskedők figyelmébe!

Május 1-én
megnyílik

Herman Grünfeld

textil, divat és kendőáru

engros üzlete

Piata Mihai Viteazul (v. Széchenyi-tér)

No 39.

Az alanti cikkekből állandóan nagy választék:

Enderlin

gyártmányu festők minden színben.

Gustav Deutsch
festői és delénjei.

Suchor

festők és delének.

Irti

közismert összes gyártmányai.

Állandó nagy raktár:

Schroll és Liliom
vásznakban.

Férfi és női gyapju- és pamutszövetek minden divatszínben. — Különböző minőségű ingzephírek. — Dupla és szimpla zeigok és struxok. — Dupla és szimpla szöttesek, ágynemű damaszt és kanavász. Sima és mintás divatgrenadinok. Rojtos és rojt nélküli ternó és delén kendők stb.

Eredeti gyári összeköttetésem révén fenti cikkek minden versenyt felülmuló

olcsó árakban

lesznek árusítva.

Minden kereskedő érdeke meggyőződni fenti áruk olcsó áraitól.
Ll. 3859

MECHANICA

papirkonfekció ipar.

Temesvár II. — Titu Maliorescu I. Gyárt: Papirtrombitát, tombolajegyet, legyezőt, bohócsapkát, serpentint, konfettit stb.

Vezérképviselet keres: Kolozs, Bihar, Besztercenaszód, Szatmár megyék, egyet pedig Arad, Alsófehér, Hunyad megyék részére. — Csak jól bevezetett nagykereskedők jönnek számításba, kik utaztatnak is.

A szá
Kissl
Román csillár

Prima

ölként vagy
tőknek legjutá
ruinta Roma
Piata Unirii 20

25 évi gya

ki a gyógyá
rek, galante
etc. szakmá
belépésre ál
ganda vezet
kár. Elsőre
állanak, ugy
Megkeresse
retnek

Valódi p
na
Rosenber
Cluj, S
(v. Un
Antik könyvs

C Ú R S A L Ó M

almébe!

ón
ik

infeld

ndóáru

zlete

échenyi-tér)

ndóan nagy

en szinben.

utsch

ei.

nek.

rtmányai.

ktár:

iliom

an.

amutszövetek

önböző minő-

a és szimpla

a és szimpla

és kanavász.

dinok. Rojtos

a kendők stb.

éseim révén

yt felülmuló

kban

a.

érdeke

olcsó áraitól.

ICA

ipar.

olajjegyet, le-

t, konfettit stb.

es: Kolozs,

tmár megyék,

Hunyad me-

vezetett nagy-

ba, kik utaz-

A szalon legszebb díszje egy
Kissling-esillár!
 Román csillár- és bronzárnyár, Timisoara.

Prima **tűzifát**
 ölenként vagy spritva, kereskedőknek és fogyasztóknak legjutányosabban házhoz szállít: **Sta-ruinta Romaneasca S. A.** faosztálya Cluj Piat. Unirii 20. 229. Telefon 804.

25 évi gyakorlattal bíró, elsőrendű
utazó
 ki a gyógyáru — chemikáliák — illatsze-
 rek, galanteriák, lack-festék, gyarmatárak
 etc. szakmában teljesen jártas, azonnali
 belépésre állást keres, mint utazó, propa-
 ganda vezető, cégvezető, esetleg mint tit-
 kár. Elsőrendű referenciák rendelkezésre
 állanak, ugyszintén megfelelő garancia is.
 Megkeresések a lap kiadóhivatalához ké-
 retnek „Stütze der Chef“ jeligére.

Valódi perzsaszőnyegek
 nagy választékban
Rosenberg I. régiségkereskedőnél
 Cluj, Str. Memorandului 25.
 (v. Unio-utca) Telefon 76.
 Antik könyvszekrény sürgősen eladó.
 Rador 2639

Butorok javítását
 és fényezését, valamint **útleibere-
 dezések** készítését és átalakítását a
 legelőnyösebb feltételek mellett vállalom.
Cheul asztalos, Cal. Victoriei 68.

A Bőripari Rt.
 bőrdíszmű, bőrönd- és táska-
 árnyár

lerakatai megnyitotta

Specialis
 Szaküzlet Gyári
 áruházaiban

Javítások és
 díjalakításokat
 vállaltunk

Clujon
 Cal. R. Ferdinand (Wesselényi-u) 2.

Masamódok figyelmébe
 Megérkeztek legújabb tavaszi, nyári párisi és
 bécsi újdonságaink Mindenféle hozzávalók s leg-
 szebb divatcikkék **dus választékban raktáron**
Vidéki rendelések leggyorsabban
 elintéztetnek.

Magazin Elysée
 (Az-éltt Moskoyitz Rózsika)
 Cluj, Calea Regele Ferdinand 22. sz.
 (Wesselényi-utca)

Építkezés miatt meg-
 kezdődött az olcsó
 nagy elárusítás a

„GÓLYA“
 áruházban.

Virágos crepon métere 25—38 lejig
 Mosó delain métere 30—40 lejig
 Crep marocain mosó
 métere 58—65 lejig
 Étamin és grenadin mtr 68—85 lejig
 Szövés hibás flaneltakaró drbjá 95 lejig

**Selymek,
 szövetek**
 rendkívül olcsó áron.
Telefon 9-57.

C Ú R S Á L Ó M

C Ú R S Á L Ó M

Aki Erec Jiszráél legnagyobb jövőjü helyén akar telek-
 tulajdonos lenni,
 Aki biztos befektetést akar csinálni,
 Aki az ősz ország legszebb városában akar lakni,
 Aki palesztinai viszonyokhoz képest olcsón akar ház-
 helyhez jutni,

**Siessen belekapcsolódní, amíg még
 teheti, a nagy erdélyi-zöldő akcióba**

Cúr Sálóm város alapításába!

Egy dunam ára 36 font, mely 2 év alatt fizetendő. A
 parcellák kiválasztása szám szerint a befizetés sor-
 rendjében történik.

Siessen felhasználni az alkalmat!

C Ú R S Á L Ó M

C Ú R S Á L Ó M

SPORT

Ujjászervezik a Haggibbor atlétikai szakosztályát. A Haggibbor megalakulása óta mindent megtett az összes sportágak fejlesztésére és hogy e nemes törekvés nem mindig úgy sikerült, ahogyan a tervezők szeretnék volna, nem egyszer a gazdasági viszonyokon mulott. A Haggibbor vezetőségének tegnapi esti ülésén két szakosztály — a tenisz és az atlétika — kiépítését, illetve reorganizálását határozták el. Az atlétikai szakosztály vezetését László Jenő, a klub alelnöke vállalta, aki ezúton kéri azon klubtagokat, akik az atlétika bármelyik ágában atlétizálni óhajtanak, hogy összeírásuk és leigazolásuk végett vasárnap délelőtt féltizenkettő és egy óra között a Park-kávéház emeleti helyiségében nála jelentkezzenek. A teniszszakosztály kiépítésére most folynak az előkészítő munkálatok.

Kolozsvár—Nagyvárad válogatott mérkőzés lesz május 10-én Nagyváradon.

Magyar—román válogatott mérkőzés előtt. A budapesti „Sporthírlap”-ból olvassuk, hogy tárgyalások vannak folyamatban a magyar—román mérkőzés létrehozására vonatkozólag. Az iniciatíva magyar részről jön, még pedig báró Gudenus ismert sportember (évekig Temesvárt lakott és az ottani „Bánati Sportot” szerkesztette) ajánlatára. Az eszmét örömmel karolták fel Budapesten és ha a mi részünkről nem lesznek akadályok, már az idén meg lesz az első magyar—román mérkőzés. Itt említjük meg, hogy a magyarok ezidei válogatott programja rendkívül változatosnak ígérkezik. Május 3-án az osztrákok, 21-én a belgák, június 5-én a lengyelek, 12-én a svédek, szeptember 23-án a spanyolok és végül októberben a csehek ellen játszik a magyar válogatott csapat.

Braun Csibi lábát ismét megoperálják. Három éve annak, hogy Braun, az MTK híres szélsője, akinek technikáját és tudását az egész futballvilág csodálta, a svéd-magyar válogatott mérkőzésen súlyos sérülést szenvedett. A kitünő játékos azóta már több ízben ismét hozzáfogott futbalozni, azonban alig játszott egy-két mérkőzést, ismét kiujult lábbaja és kezeltetni kellett. Legutóbbi mérkőzésén a bécsi amatőrök ellen megismétlődött eddigi esete. Ismét fáj a lába. Megvizsgáltatta magát és az orvosok ajánlatára elhatározta, hogy újabb műtétnek veti magát alá. Már be is került a Verebély-klinikára, ahol még a közeli napokban meg fogják operálni.

Angol tréner kap a budapesti MTK. Az MTK egymásutáni sorozatos kudarca radikális lépést vont maga után: kiváló angol tréner hozatnak a csapat karbantartására. Már létre is jött a szerződés a trénerrel, aki havi 12 millió koronáért (32 ezer lej) szerződött le az MTK-hoz.

A Kinizsi Bukarestben. A temesvári Kinizsi május 10-én Bukarestben játszik a Juventus (Romcomit) csapatával.

Bukaresti futballeredmények: Macabbi—Sportul Stud. 1:0 (0:0), Titcha (Szofia)—Tricolor 2:0, Tricolor—Makkabi 0:0, Titcha—Sp. Stud. 3:0 (0:0). Körmérkőzés.

Román rugby-csapat bécsi győzelme. Tegnapi számunkban hirt adtunk arról, hogy a bukaresti Tennis Club rugbycsapata Bécsben játszik az Amatőrök ellen. Tegnapi volt a mérkőzés, melyet a Tennis Club nyert meg 14:0 arányban. A bécsi sportlapok elismeréssel írnak a Tennis Club teljesítményéről és stílusos játékáról.

Vasárnapi sportprogram. Kispálya: KAC—KKASE, KMTE—Haggibbor, Husos—Universitatea, Viktoria—CFR ifjúsági csapatok.

Nagypálya: Akademia—Viktoria II., KMTE—KKSE II., Solvay—Husos II. o. bajnoki és ezután kerül lejátszásra a Nagyszében—Kolozsvár válogatott mérkőzés, melyet dr. Morár Teofil vezet le.

Tordán a RMS—TSC mérkőzés lesz, amelynek eredményétől függ a másodosztályu bajnokság. A fontos mérkőzést Solván Virgil fogja levezetni.

Hirdessen az Uj Keletben!

APRÓHIRDETÉSEK
Egyzseri közlésnél egy szó 3—, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej, álláskeresőknek 30% kedvezmény.
Apróhirdetések díja előre fizetendő

Suche zu 3—4 Kinder einen streng religiösen in deutsch und rumänisch auch zur Prüfung stellen kann. Gehalt laut über-einkommen. Offerte sind an Léb Miksa, Icolodul-mare zu richten bis 1 ten Mai 1925. 8905

Két fiatalember teljes ellátást kaphat Kinizsi-ut. 6, ajtó 3. 8907

Motorok
Szávógáz 20—60 HP. Benzín 4, 5, 10, 16 HP. Nyersolaj 16, 20, 40, 45 HP. Diesel 40, 50 HP. Gőzgépek féltábil 30, 40, 50, 60, 70 HP. Compound-stabil 60, 70, 80 HP. Összes gépek gyárilag javítva azonnal szállíthatók, kedvező ár mellett. Kérjen árajánlatot. Friedrich Testvérek, Timisoara.

Kiadó teljes berendezéssel jó forgalmu üzlet-helyiség, Str. Motilor (v. Monostori ut) 94 szám. Értekezni ugyanott. 8906

Suche zu meine zwei 2—4jährige Waisen ältere deutsche Erzieherin auf der Provinz, die zugleich die Stelle einer Mutter vertreten. Adresse: Administration. 8908

Figyelem!

אתר כשר
עֵתֶרֶם.

Özv. Grosz Adolfaé, Oradea Mare, Str. Nicolai Jorga 10 (Zöldfa-utca) az udvarban. Lakodalmak és abonensek rendezését vállalja. **Izletes konyha. Olcsó árak.**

*Egy teljesen új
kőrisfa háló*

és egy fehér zománcozott konyhaberendezés nagyon olcsón

eladó

kivándorlás miatt. Str. Bratianu (v. Király-u.) 45 sz. háztulajdonosnál.

Motorokat
benzin, nyersolaj, diesel, szívógáz, 10 lóerőtől fölfelé, törött állapotban is, keresek megvételre. Scheidivetz, gépészmérnök, Timisoara, Gojdu-utca 13. 1819

Román nyelv tanulásához társat keresek. Tandíjat közösen fizetjük. — Cim a kiadóban.

Benzinlocomobilok és nyersolajmotorok, melyek cséplésre és kétjáratu malom meghajtására alkalmasak, azonnal szállíthatók, Friedrich Testvérek, Timisoara. 1819

Megnyilt

az „ARTA”
antiquitások és műtárgyak
tavaszi kiállítás.

A kiállítás megtekinthető „Arta” Cluj, Str. Avram Iancu 3. alatt mindennap 9—1-ig és 2—8-ig. Beléptidő nincs. **Szenzációsan olcsó árak**

Megbízható divatárú és tövidáru kereskedő-segéd azonnali belépésre állást keres. Szi ves megkereséseket „Megbízható” jellegre a kiadóba kér. 8904

Jó házból való, hely-beli, jó írásu, 4 köz épitkolát végzett egyes fiúkat tanulóknak felvesztünk. Írásbeli ajánlatokat kérünk „Orient Import” cég-hez, Cluj, be nyújtani. 88:99

Nagy hely iségek üzemnek és raktárnak alkalmas, kiadó: Str. Tudor Vladimirescu (volt Mikes Kele-ten) 17. 8910

Barzol
Fierarie
Vasüzlet
Cluj-Kolozsvár,
Piata M. Vit. 13
Telefon
1049

Motorokat, benzin, nyersolaj, szívógáz, 15 lóerőtől fölfelé, törött állapotban is keresek készpénz mellett vételre, Elias Győző, Timisoara, Radulescu 6.

Uj román kurzus kezdőknek. Kedden, estőtörtő-kön és szombaton este 6—7-ig. Calea Victoriei 2. (Kossuth Lajos). 8677

Eszküvökre, ünnepekre a legfinomabb diszes süte-t, főzést recept szerint komplett cukrászai dolgokat, felelősséggel vállalom, esetleg vidékre is mennék fürdő helységre kóser konyhához. Öz. Reinherozné, Ferencz József-ut 95.

Használjunk kizárólag
PLANTOL
legjobb növényzslirt, mert ez
tisztia, egészséges és klados!
Főtisztelendő Fuchs Benjámín nagyváradi
főrabbi felügyelete alatt készült, szigoruan
ortodox rituális előírás szerint.
Képviselei: HARTIG & HIENZ Cluj
Str. Juliu Maaiu 8. Telefon 1-18.

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

A színházi iroda közleményei
Pintér Böske fellépésének sorrendje megváltozott. A színház műsorában az előadások sorrendje megváltozott. Pintér Böske szombaton este ugyanis nem az Ellsler Fanniában, hanem a Pompadourban, legkedalmasabb szerepében fog fellépni. Az Ellsler Faani szombat esti előadására megváltott jegyek érvényesek a Pompadour előadására. Belotte szerepét Barna Sári fogja játszani vendégként. Szenzációsan érdekes lesz a Pintér Böske második fellépése vasárnap este: A régóta nem adott Arany-madárban fog fellépni a vele együtt lép fel hosszú betegség után először, teljes egészségében Neményi Lili. Hétfőn este az előre hirdetett Papa keivence kerül szíre Pintér Böskevel.

Vasárnap délután Éva, Karácsonyi Iliel, Biosa Sárival. Vasárnap délután fellegy órákor az óriási sikerrel felelevenített Éva kerül szíre mérsékelt helyarákkal s a ciszerepben Karácsonyi Iliel, Pipsi szerepében Barna Sárival.

Neményi Lili első fellépése. Négy heti betegség után vasárnap este fog fellépni ismét Neményi Lili. A régóta nem adott Arany-madár című operettben játszik először. A másik fő női szerepet Pintér Böske játsza s így a vasárnapi estének ket-tős szenzációja lesz. A férfi főszerepet először fogja játszani nálunk Tompa B la.

Aranyember és Válás után. Még két elő-adást rendez a színház a Miklóssy Margit tisztelet-re. Szombaton délután olcsó helyarákkal, ifjú-angi előadásaként a Jókai Mór Aranyemberét adják. Brezovicznét Miklóssy Margit, Brezovicst pedig Szentgyörgyi István fogja játszani. Poór Lili, K. Tóth Erzs, Marsi Gizi, Laczkó Aranka, Forgács Sándor, Réthely, Cselle, Izso fogják az Arany-ember többi szerepeit játszani. Kedden este meg-ismétlik a Válás után előadását.

Magyar Színház heti műsora
Szombat este 8 kor: Pompadour (Pintér Böske első fellépése hosszú betegsége után. Napibérlet 107 szám A, sorozat 177)
Vasárnap d. u. fél 4-kor: Éva (Karácsonyi Iliel és Barna Sárival, mérsékelt helyárak, sorozat 178)
Vasárnap este: Arany-madár (Operette repris, új szereplőkkel, Pintér Böske vendégjátékával, Neményi Lili első fellépésével betegsége után. Napibérlet 108 szám B, sorozat 179)
Hétfő: A papa keivence (Pintér Böske vendégjátékával, premierbérlet 54 szám, sorozat 180)
Kedd: Válás után (Miklóssy Margit tiszteletére, napibérlet 109 szám A, sorozat 181)

MOZGÓK MŰSORA
Select-mozgó. Szombat, április 25. A vadidegzetű ember. Szenzációs bűntügyi dráma 7 felvonásban, káprázatos fénytűzesséssel. Rendezte és játsza Harry Piel.
Uránia-mozgó. Szombat, apr. 25. Könnyek szigete S. O. S. Megkapó bűntügyi dráma, 6 felvonásban. Főszerepben Lia de Putty, Paul Wegener.
Apolló-mozgó. Szombat, április 25. Zigotto tanonc, pék és serif. Három amerikai excentrikus filmbohózat 6 felvonásban. Főszerepben Zigotto.

Telefon 12-29. „Rador” No 2398
BUZETZKÓ utóda
F. Kuck
Cal. Reg. Ferdinand No 2.
Szövet, vászon, fehérnemű, harisnya, flanel, béésárak és paplan nagyraktára.